

SYMPTOMATICKÉ PORUCHY ŘEČI - ADHD

Adéla Tomanová
Ivana Ličková
Kristina Lodrová

ADHD - porucha pozornosti s hyperaktivitou

- neurovývojové onemocnění
- obtíže se soustředěním, přizpůsobením aktivity a zvýšenou impulzivitou
- POZORNOST, HYPERAKTIVITA, IMPULZIVITA
- nejedná se o narušení intelektu

Příznaky ADHD

- jedinec má potíže začít se soustředit, je snadněji vyrušitelný
- po vyrušení mu může delší dobu trvat, než se vrátí k původní činnosti
- zapomnětlivost (častěji než ostatní něco ztrácí, hledá, zapomene, že měl něco udělat, špatné plánování, ...)
- dítě nevydrží v klidu, pobíhá, poskakuje, vrtí se, hraje si s rukama

Další obtíže spojené s ADHD

- poruchy chování
- úzkosti
- poruchy školních dovedností – dys poruchy
- tiky apod.

Projevy ADHD v řeči

- nadměrná řečová aktivita
- vykřikování, skákání do řeči
- potíže s nalezením správného slova
- hlasitý mluvní projev
- ztrácí se v rozhovoru
- často přeskakuje z tématu
- potíže s artikulací a tempem řeči

Poruchy řeči a ADHD

- Opožděný vývoj řeči
- Dyslálie
- Vývojová dysfázie
- Specifický logopedický nález (artikulační neobratnost, specifické asimilace)
- Logorea (povídavost, překotná řeč)
- dysgramatismus, dysprozodie

Děti s ADHD - diagnostika

- pokud jsou problémy dlouhotrvající, alespoň 6 měsíců a déle
- ADHD nejčastěji odhalí rodina a nejbližší příbuzní > pediatr
- návrh může dát i učitel či školní psycholog, kteří spolupracují s PPP

Děti s ADHD - intervence

1) MZ

- diagnostická, terapeutická i preventivní intervence
- logopedické ambulance či soukromé logopedické kliniky

1) MŠMT

- speciální pedagog, logoped
- spolupráce s dalšími odborníky

1) MPSV

- rehabilitace v domovech sociální péče

Děti s ADHD - terapie

- terapie: hipoterapie, canisterapie,... psychofarmaka, pohyb (sport)
- individuální přístup, relaxace, krátkodobé ale časté procvičování
- pravidla a pravidelný režim
- pozitivní posilňování
- vyhnout se rušivým elementům
- sluchátka při práci

Dospělí s ADHD - diagnostika

- pečlivé a všestranné vyšetření
- ADHD v dětství
- povahové rysy jedince
- testovací formuláře, průběžný test chování, Wenderovu posuzovací škálu Utah, Brownovu posuzovací škálu, Copelandovu škálu příznaků poruchy pozornosti pro dospělé či Triolovu škálu pro posuzování poruch pozornosti u dospělých

Dospělí s ADHD - intervence

- logoped
- blízké okolí
- kouč

Dospělí s ADHD - terapie

- relaxační techniky
- kognitivní trénink
- krátkodobé a časté procvičování
- dechové a hlasové cvičení
- vizualizace

ADHD a farmaka

- od cca 6 let je možná léčba psychofarmaky
- léky syndrom neodstraní, pouze zmírní výrazné projevy
- důležitá průběžná komunikace s ošetřujícím lékařem, pravidelné kontroly

- stimulanty (Ritalin s kratším účinkem, Concentra s delším účinkem)
- blokátory nové tvorby noradrenalinu (atomoxetin)

Doplňující materiály

Program pro osoby s ADHD

<http://www.nepozornidospeli.cz/>
<https://www.adhdchildhood.com/>

Videa

<https://www.youtube.com/watch?v=5l2RIOhDXvU> - What is ADHD? (5 min)

<https://www.youtube.com/watch?v=D4uIZPfELk> - Neurofeedback (4 min)

<https://www.youtube.com/watch?v=jiFPW7le1jA> - Neurofeedback (4 min)

https://www.youtube.com/watch?v=Wi_4Cg34RbA - dokument Nepozorní (50 min)

Doplňující materiály

Články

<http://www.inkluzevpraxi.cz/kategorie-pedagog/2163-jak-zvladnout-hyperaktivni-dite-s-poruchou-pozornosti>

<https://www.nzip.cz/clanek/677-adhd-u-dospelych>

<https://www.addp.cz/dusevni-poruchy/adhd/>

<https://clanky.rvp.cz/clanek/18343/PORUCHY-POZORNOSTI-A-HYPERAKTIVITA-U-DOSPELYCH.html>

Infografika

https://naserovnovaha.cz/wp-content/uploads/2019/09/desatero_rodice_deti_s_ADHD.pdf

Zdroje a publikace

Drtílková, I., Šerý, O. a kol. (2007). *Hyperkinetická porucha: ADHD*. Praha : Galén.

Ernsten, H. (2020). *ADHD u dospělého pacienta*. Praha: Maxdorf.

Re A. M., Capodiecì A. (2020). *Understanding ADHD: a guide to symptoms, management and treatment*. London: Routledge

Rief, S. F. (2016). *How to reach & teach children & teens with ADD/ADHD: practical techniques, strategies, and interventions*. San Francisco: Jossey-Bass

Saline, S. (2019). *Co by vaše dítě s ADHD chtělo, abyste věděli*. Praha: Portál.

Shapiro, L. E. (2020). *44 aktivit pro děti s ADHD: podpora sebedůvěry, sociálních dovedností a sebekontroly*. Praha: Portál.

Uhlíř, J. (2020). *ÁDÉHÁDĚ: jak na emoce dětí s ADHD*. Praha: Raabe.